

FEDERATA ATLETIKE E KOSOVËS

**KODI I ETIKËS PËR ZYRTAR
TË GARAVE**

Prishtinë, Dhjetor 2022

PËRMBAJTJA

Neni 1 - Kushtet e përgjithshme	3
Neni 2 - Detyrat e zyrtarit atletik	3
Neni 3 - Përgjegjësia dhe besnikëria profesionale.....	3
Neni 4 - Ndalimi i diskriminimit	4
Neni 5 - Veprimet dhe sjelljet e paligjshme	4
Neni 6 - Ruajtja e shëndetit mendor dhe fizik	5
Neni 7 - Marrëdhëniet ndërpersonale	5
Neni 8 - Pajtueshmëria me Kodin e Etikës	6
Neni 9 - Hyrja në fuqi	6

Bazuar në nenin 35 të Statutit të Federatës Atletike të Kosovës, Bordi i Federatës të Atletikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur më 1 Dhjetor 2022, bie këtë tekst final të:

KODI ETIK PËR ZYRTAR TË GARAVE

Neni 1 - Kushtet e përgjithshme

1. Kodi i Etikës së Zyrtarëve të Garave të Atletikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kodi) përcakton standardet dhe rregullat e sjelljes për zyrtarët e garave të atletikës.
2. Kodi i Etikës së Zyrtarëve të Garave të Atletikës së Kosovës është një shënim i parimeve etike të sjelljes së zyrtarëve të atletikës gjatë kryerjes së detyrave në garat atletike. Ky kod ka për qëllim që atletët, punonjësit e atletikës dhe publiku të familjarizohen me sjelljen që mund të presin nga zyrtarët e atletikës gjatë gjykimit dhe kryerjes së detyrave të tjera në garat e atletikës.
3. Qëllimi i Kodit është të ndërtojë dhe forcojë marrëdhëniet ndërmjet zyrtarëve, trajnerëve, konkurrentëve dhe të gjithë palëve të interesuara dhe të prezantojë rregulla dhe parime të qarta dhe transparente sjelljeje.

Neni 2 - Detyrat e zyrtarit të garave

1. Gjatë përdorimit të Rregullave për Garat e Atletikës, Zyrtari i garave të atletikës duhet të veprojë në mënyrë që vendimi i tij të jetë gjithmonë në përputhje me Rregullat për Garat e Atletikës dhe me këtë Kod.
2. Detyra themelore e zyrtarit të garave është t'u sigurojë të gjithë garuesve në përputhje me Rregullat kushtet më të mira për arritjen e rezultateve më të mira në garë në një sfidë të barabartë me garuesit e tjerë. Nëse zyrtari atletik është në dyshim, ai duhet të vendosë në atë mënyrë që vendimi i tij të jetë më i drejtë për të gjithë konkurrentët.
3. Zyrtari i garave duhet të shmangë çdo lloj presioni ndaj garuesve. Çdo presion i pajustificuar, si dhe shkelje e vetëdijshme e Rregullave për Garat Atletike përbën shkelje të këtij Kodi.
4. Zyrtari i garave duhet të përdorë njohuritë e tij profesionale për të ndihmuar zyrtarët e tjerë atletikë dhe në këtë mënyrë të ndihmojë në përmirësimin e tyre.
5. Zyrtari i garave duhet të mbrojë me punën dhe sjelljen e tij reputacionin e profesionit dhe autoritetin e zyrtarëve të atletikës në garë. Një zyrtar atletik nuk duhet të mbivlerësojë punën e tij dhe të nënvlerësojë punën e zyrtarëve të tjerë në atletikë.
6. Zyrtari i garave duhet të jetë i vetëdijshëm se mund të marrë një vendim të gabuar, se mund t'u ndodhë zyrtarëve të tjerë në garat e atletikës, si dhe garuesve dhe përfaqësuesve të tyre zyrtarë. Prandaj, zyrtari atletik duhet të zgjidhë të gjitha mosmarrëveshjet gjatë garës në mënyrë paqësore dhe në përputhje me Rregullat për garat atletike dhe këtë Kod.
7. Zyrtari i garave duhet të përtërijë vazhdimisht njohuritë e tij për Rregullat e garave atletike dhe ndryshimet e tyre.

Neni 3 - Përgjegjësia dhe besnikëria profesionale

1. Zyrtari i garave nuk mund të kryejë asnjë funksion tjetër në garë, përveç gjykimit, që do të ishte i papajtueshëm me gjykimin dhe që do të ndërhynte në gjykimin e drejtë dhe të paanshëm.
2. Para garës në të cilën do të kryejë funksionin përkatës, zyrtari atletik duhet të rinovojë Rregulloren për garat atletike për një disiplinë të caktuar atletike, pra rregullat për kryerjen e funksioneve të zyrtarit në garë.

3. Zyrtari i garave duhet të vijë në garë i pushuar mendërisht dhe fizikisht për të kryer funksionin e tij siç duhet dhe me efikasitet.
4. Nëse zyrtari atletik nuk mund të vijë në garë, ai duhet të informojë në kohën e duhur personin përgjegjës.
5. Zyrtari i garave, aty ku është i detyrueshëm dhe i rënë dakord paraprakisht, duhet të veshë uniformën zyrtare të garës.
6. Zyrtari i garave duhet të mbajë shenjat zyrtare kur gjykon ose kryen ndonjë detyrë zyrtare në garë.
7. Zyrtari i garave nuk guxon të diskutojë vendimet e tij me garuesit dhe veçanërisht me persona që nuk kanë funksione zyrtare në garë. Konkluzionet dhe vërejtjet e tij duhet t'ia dorëzoj Kryezyrtarit.
8. Gjatë garës, zyrtari i garave duhet të ndjekë me kujdes rrjedhën e garës dhe ngjarjet që lidhen me garën, në mënyrë që të mund të marrë një vendim të drejtë, veçanërisht në rastet e kontestuara.
9. Gjatë garës, zyrtari i garave duhet të kujdeset për rendin dhe disiplinën në arenë dhe mos prishjen e garës dhe duhet të parandalojë çdo sjellje të papërshtatshme të garuesve dhe personave të tjerë. Në të njëjtën kohë, ai duhet të informojë garuesit se i kupton dhe toleron gjendjen e tyre psikologjike (për të kuptuar tensionin e tyre), që është pasojë e dëshirës për të arritur rezultatin më të mirë të mundshëm, por në përputhje me Rregullat për garat atletike.
10. Zyrtari i garave duhet të raportojë te personi përgjegjës në garë pas përfundimit të disiplinës, pra pas përfundimit të detyrës. Nëse ai nuk është caktuar për një disiplinë tjetër, ai duhet të shkojë në publik (jashtë hapësirës së garës) ose në një vend tjetër të caktuar për zyrtarët që të mos ndërhyjë në garë.

Neni 4 - Ndalimi i diskriminimit

1. Çdo diskriminim, duke përfshirë diskriminimin kombëtar, fetar, racor dhe gjinor, është i ndaluar.
2. Ndalohet çdo sjellje që cenon vlerat kombëtare, fetare, racore, gjinore dhe personale.

Neni 5 - Veprimet dhe sjelljet e paligjshme

1. Ndër veprimet dhe sjelljet e ndaluara dallohen veçanërisht:
 - a) përlëshje në gara dhe ngjarje të organizuara nga FAK ose organizatorë të tjerë;
 - b) përdorimi i fjalëve të turpshme, nënçmuese, kërcënuese ose poshtëruese;
 - c) falsifikimin e dokumentacionit;
 - d) paraqitja nën ndikimin e alkoolit, drogave narkotike ose substancave të tjera psikoaktive në garë ose në ambientet e Federatës, në aktivitete ku Federata merr pjesë, i mbështet ose i sponsorizon ato, si dhe posedimi ose përdorimi i tyre;
 - e) të bërtiturit, të folurit me zë të lartë dhe çdo sjellje tjetër që shqetëson personat e tjerë në kryerjen e detyrës ose çon në ngacmim;
 - f) posedimi ose kërcënimi për përdorimin e armëve të zjarrit, lëndëve shpërthyesë, agjentëve kimikë ose armëve të tjera të rrezikshme, si dhe mjeteve të tjera që mund të rrezikojnë sigurinë e personave të tjerë;
 - g) mospërbushja e detyrave të punës ose refuzimi për të kryer një detyrë të arsyeshme me urdhër të një drejtuesi të drejtpërdrejtë ose një punonjësi tjetër;
 - h) mungesa e paautorizuar nga vendi i punës, ndërhyrja në punë dhe shqetësimi i punonjësve të tjerë;

- i) ndërmarrjen e veprimeve imorale, të pahijshme, ngacmuese seksuale ose të tjera të papranueshme;
- j) refuzimi për të respektuar standardet e Federatës;
- k) përcjellja e thashethemeve, informacioneve gjysmë të verifikuara dhe të pa verifikuara;
- l) mbajtja e shenjave të dukshme të natyrës fetare, politike, tifoze dhe të tjera;
- m) shprehja publike dhe përfaqësimi i partive dhe organizatave politike;
- n) veprimtaritë që nuk janë pjesë e punës;
- o) duke fjetur gjatë pjesëmarrjes në një garë apo evente të tjera të organizuara nga Federata;
- p) mosrespektimi i hierarkisë së biznesit ose moszbatimi i urdhrave të eprorëve të dhëna brenda përshkrimit të punës dhe në përputhje me kontratën e punës dhe aktet e tjera të Federatës;
- q) ardhja në punë me rroba të papërshtatshme, me pamje të çrregullt, të lënë pas dore etj.

Neni 6 - Ruajtja e shëndetit mendor dhe fizik

1. Të gjithë personat janë të detyruar të mbajnë qëndrim të përgjegjshëm ndaj ruajtjes, para së gjithash, të shëndetit mendor dhe fizik të sportistëve dhe zyrtarëve të tjerë, e më pas të shëndetit të tyre mendor dhe fizik.
2. Aksidentet, rreziqet për shëndetin ose sigurinë nuk duhet të mbulohen.
3. Çdo lloj diskriminimi individual që cenon shëndetin dhe dinjitetin e njeriut është i papranueshëm, veçanërisht në bazë të origjinës, përkatësisë etnike, gjinisë, orientimit fetar apo politik.
4. Ndalohet çdo sjellje që mund të karakterizohet si abuzim agresiv, fizik ose verbal dhe ngacmim seksual.
5. Secilit i garantohet e drejta e privatësisë, e cila duhet respektuar.

Neni 7 - Marrëdhëniet ndërpersonale

1. Të gjithë personat pritet të sillen mirë, të kultivojnë tolerancë, bashkëpunim, çiltërsi dhe respekt të ndërsjellë në marrëdhëniet ndërpersonale.
2. Kontaktet ndërmjet të gjithë personave duhet të bazohen në respektin dhe mirëkuptimin reciprok.
3. Gjithkush është i detyruar të shmangë sjelljen që shqetëson personat e tjerë, si dhe të mos abuzojë me besimin.
4. Ndalohet në sjelljen e biznesit çdo formë diskriminimi, shaka e papërshtatshme, shpifje ose çdo sjellje tjetër që krijon një mjedis të pakëndshëm pune ose konkurrence, si dhe kërcënime të drejtpërdrejta ose të tërthorta, shantazhe, dhunë verbale dhe fizike.
5. Zyrtari i garave duhet të respektojë çdo garues dhe të shmangë sjelljet që do të dëmtonin nderin dhe dinjitetin e tij. Zyrtari duhet të përpiqet t'i zgjidhë të gjitha mosmarrëveshjet në mënyrë të kulturuar dhe të ndikojë në mënyrë pedagogjike te garuesit me vendimet e tij.
6. Zyrtari i garave duhet të kultivojë dhe forcojë miqësinë dhe solidaritetin me zyrtarët e tjerë, gjë që nuk duhet të cenojë vendosmërinë, drejtësinë dhe ndershmërinë e tij në gjykim apo veprime të tjera në garë.

Neni 8 - Pajtueshmëria me Kodin e Etikës

1. Një zyrtar atletik duhet të respektojë këtë Kod gjatë punës së tij dhe të inkurajojë zyrtarët e tjerë të atletikës për ta bërë këtë.
2. Shkelja e dispozitave të këtij Kodi përbën shkelje të detyrimit të punës për të cilën mund të shqiptohet sanksion disiplinor.

Neni 9 - Hyrja në fuqi

Ky Kod hyn në fuqi shtatë ditë pas datës së publikimit në faqen zyrtare të Federatës.

Prishtinë, më
01.12.2022

Kryetari i FAK-ut
Halil Sylejmani

